

Vyhodnotenie verejnej konzultácie k Stratégii zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb pre rok 2027

Dokument „Stratégia zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb pre rok 2027“ bol zverejnený na webovom sídle spoločnosti SEPS dňa 19.05.2026. Pripomienky bolo možné predložiť e-mailom na adresu konzultacia_pps@sepsas.sk do 26.05.2026.

Počas trvania verejnej konzultácie bolo prijatých 6 pripomienok, ktoré boli vysporiadané v rámci webinára zo dňa 28.05.2026.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:

Ku kapitole 6.1.

Oceňujeme plán vypracovania doplnenia štúdie „Vplyv batériových zariadení typu BESS na poskytovanie podporných služieb“ (ďalej len „Štúdia BESS“).

Navrhujeme stanoviť termíny na vypracovanie Štúdie BESS a úpravu TP, Dokument B.

Termíny navrhujeme zosúladiť s plánom otvorenia SVK na nákup PpS na rok 2027. Veríme, že výsledky štúdie preukážu možnosť poskytovania PpS typu FRR aj pre samostatne stojace BESS. Predpokladáme, že súčasná trhová likvidita na DT a VDT potvrdí možnosť nabíjania a vybíjania BESS v požadovaných časoch a objemoch.

Navrhujeme termín na vypracovanie štúdie do 31.8.2026 a následnú úpravu TP, aby mohli subjekty certifikovať samostatne stojace BESS a zapojiť sa do poskytovania PpS FRR v SVK na rok 2027.

Odôvodnenie

Navrhujeme stanoviť termín na vypracovanie štúdie a zosúladenie s termínmi SVK, aby v prípade priaznivých výsledkov mohli BESS poskytovať služby FRR zo samostatne stojacich BESS. Podľa záverov Stratégie zabezpečenia dostatočného objemu PpS na rok 2027 môže hroziť nedostatok ponuky aFRR+ v kritických letných mesiacoch, ktoré sú charakteristické zvýšeným rizikom nedokupov v dôsledku odstávok a tiež hrozí nedostatok ponuky v denných hodinách (07:00 – 22:00).

Vyjadrenie SEPS:

Neakceptovaná

Spoločnosť SEPS realizuje všetky potrebné kroky smerujúce k čo najskoršiemu nasadeniu výsledkov predmetnej štúdie.

Doplnenie štúdie „Vplyv batériových zariadení typu BESS na poskytovanie podporných služieb“ je v súčasnosti predmetom obstarávacieho procesu, ktorého časový priebeh nie je možné zo strany spoločnosti SEPS priamo ovplyvniť.

Zároveň spoločnosť SEPS nemá možnosť ovplyvniť zákonné lehoty súvisiace s procesom schvaľovania TP PPS zo strany ÚRSO, spôsob rozhodnutia regulačného orgánu v danej veci, ani rozsah a časovú náročnosť implementácie riešenia do informačných systémov prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Z uvedených dôvodov preto v súčasnosti nie je možné záväzne deklarovať konkrétny termín realizácie.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:	Vyjadrenie SEPS:
Ku kapitole 6.6. Podporujeme myšlienku SEPS vyhlásiť VK na pásmový produkt v službe aFRR+. Rovnako podporujeme aj vyhlásenie VK na pásmový produkt v službe aFRR-.	Vzatá na vedomie Pásmový produkt v službe aFRR+ a aFRR- je plánovaný aj pre SVK realizované na rok 2027.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:	Vyjadrenie SEPS:
Ku kapitole 6.3. Žiadame, aby budúce kroky pri možnom zapojení FTVE do podporných služieb boli v súlade so zásadami transparentnosti, nediskriminácie a technologicky neutrálneho vymedzenia služieb vyrovnávacieho trhu v zmysle Nariadenia EÚ č. 2019/943. Odôvodnenie Návrh stratégie uvádza prípravu štúdie zameranej na možnosti zapojenia FTVE do poskytovania podporných služieb. Máme za to, že predmetná štúdia by mala reflektovať aktuálny technologický vývoj a súčasný trend integrácie FTVE, zariadení na uskladňovanie energie, agregácie flexibility, a aktívneho riadenia výroby a spotreby. Samotné FTVE nemožno posudzovať izolovane iba ako zdroj variability výroby, ale aj ako súčasť flexibilných agregovaných riešení schopných poskytovať podporné služby pri vhodnej kombinácii s BESS a ďalšími flexibilnými zdrojmi. Za dôležité považujeme, aby metodika štúdie, vstupné predpoklady, posudzované scenáre a hlavné závery boli transparentné a verejne komunikované, najmä vzhľadom na potenciálny dopad výsledkov štúdie na ďalší rozvoj trhu flexibility a podporných služieb na Slovensku. Z verejne dostupných podkladov (https://www.crz.gov.sk/zmluva/12054603/) zároveň nie je zrejmý presný rozsah a obsah pripravovanej štúdie, keďže nebola zverejnená úplná špecifikácia zadania. Nie je preto možné odborne posúdiť: • rozsah analyzovaných scenárov, • technologické konfigurácie, ktoré budú predmetom posúdenia, • ani spôsob hodnotenia kombinácie FTVE s BESS, agregáciou flexibility a aktívnym riadením spotreby. SAPI je pripravené viesť so SEPS, ÚRSO a ďalšími dotknutými subjektmi odborný, verejný dialóg o možnostiach bezpečného, transparentného a technologicky neutrálneho zapojenia moderných flexibilných technológií do trhu s podpornými službami v súlade s Nariadením (EÚ) 2019/943.	Vzatá na vedomie Vypracovanie štúdie o zapojení FTVE do poskytovania podporných služieb bolo zadané s cieľom komplexne preskúmať technické možnosti ale aj obmedzenia vyplývajúce z charakteru technológie. Zámerom je zistiť, či a za akých podmienok sú FTVE schopné prispieť k poskytovaniu podporných služieb v podmienkach SR.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:

Ku kapitole 6.4 a 6.5.

Nesúhlasíme s predpokladom stratégie, podľa ktorého má byť riziko nedokupov pri službe aFRR+ a aFRR- znižované „potenciálnym presunom“ časti poskytovateľov BESS zo služby FCR do KVK s alokáciou 15 % výkonu pre zariadenia typu „C“.

Odôvodnenie

Stratégia uvádza: „V denných hodinách (07:00 – 22:00) môže v niektorých hodinách hroziť nedostatok ponuky z dôvodu variability ponuky v DN (pílovitý profil). Riziko nedokupov by sa mohlo znížiť potenciálnym presunom časti poskytovateľov zo skupiny BESS, ktorí neuspeli v rámci SVK pri službe FCR, do KVK, v rámci ktorých bude 15 % výkonu alokovaných pre umožnenie účasti zariadení BESS typu „C“ (v zmysle TP, dokumentu B) na poskytovaní tohto typu PpS.“

Navrhovaná stratégia teda explicitne pripúšťa, že môže dochádzať k nedostatku ponuky pre aFRR z dôvodu variability ponuky v DN, pričom riziko nedokupov má byť znižované iba „potenciálnym presunom“ časti poskytovateľov BESS zo služby FCR do KVK aFRR.

Takýto prístup nepredstavuje systémové ani garantované riešenie zabezpečenia PpS, ale iba predpoklad budúceho trhového správania účastníkov trhu prevádzkujúcich zariadenia BESS typu „C“.

Z verejne dostupných informácií k analytickým podkladom SEPS zároveň vyplýva, že hranica 10 – 15 % bola odporúčaná štúdiou BESS vo vzťahu k limitovanému zapojeniu BESS pri využívaní vnútrodenného trhu (VDT). Nie je preto zrejmé, na základe akých technických alebo analytických záverov došlo následne:

- k úplnému obmedzeniu samostatne stojacich BESS,
- a zároveň k vyčleneniu 15 % výkonu aFRR výlučne pre zariadenia typu „C“, teda BESS v kombinácii s elektroenergetickým zariadením/odberným elektrickým zariadením/zariadením na uskladňovanie elektriny typu PVE, pri ktorých je podľa TP Dokumentu B zakázané využívanie VDT na nabíjanie alebo vybíjanie zásobníka LER.

Zo samotného textu stratégie vyplýva, že problém trhu spočíva najmä vo variabilite ponuky v konkrétnych denných intervaloch. Samostatne stojace BESS predstavujú technológiu schopnú poskytovať vysokorýchlostnú flexibilitu a reagovať na krátkodobé výpadky likvidity. Stratégia preto nepreukazuje, prečo by ich účasť nemohla predstavovať priamejšie a systémovo stabilnejšie riešenie identifikovaného problému než spoliehanie sa na „potenciálny presun“ poskytovateľov medzi jednotlivými produktmi PpS.

Už spomenuté analýzy VDT boli podľa dostupných informácií vypracované pre krátke časové obdobie (07 – 12/24), možnosti obstarávať 15-min produkty poskytované cez dva profily (SR-HU, SR-CZ) a výsledky, dostupné len pre OKTE. Nezohľadnili potenciál VDT v celej jeho hĺbke a šírke medzinárodnej integrácie, dopytov a ponúk.

Žiadame preto umožniť účasť samostatne stojacich BESS v tomto segmente PpS v čo najskoršom termíne tak, aby bolo možné využitím už existujúceho portfólia flexibilných zdrojov lokalizovaných v regulačnej oblasti SEPS:

- znížiť riziko nedokupov,
- odstrániť diskrimináciu konkrétnej technológie,
- posilniť konkurenciu a likviditu trhu s PpS,
- diverzifikovať technologickú základňu poskytovania aFRR,
- a vytvoriť predpoklady pre efektívnejšie a hospodárnejšie obstarávanie podporných služieb.

Z vyššie uvedených dôvodov a s cieľom zabezpečiť transparentné a technologicky neutrálne podmienky zapojenia moderných flexibilných technológií, lokalizovaných v regulačnej oblasti SEPS, do trhu s podpornými službami, sme sa obrátili 6. 5. 2026 podaním na Európsku komisiu.

Vyjadrenie SEPS:

Neakceptovaná

Riziko nedokupov podporných služieb zmierňuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy len nástrojmi, ktoré má k dispozícii v rámci platného trhového a regulačného rámca. Uvedený text je len konštatovaním, nie je nástrojom znižovania rizika nedokupu a nevstupuje do odhadov účasti uvedených v Stratégii.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:	Vyjadrenie SEPS:
Ku kapitole 8.1 Navrhujeme pre služby mFRR3+ a mFRR3– umožniť najneskôr od 1.1.2027 poskytovanie služby: - pri minimálnej ponúkanej hodnote činného výkonu ± 10 MW, - na bežiacom aj odstavenom zariadení/bloku, tak, ako bolo umožnené počas roku 2024. Odôvodnenie Technické podmienky Dokumentu B účinné od 1.1.2025 (minimálny výkon ± 30 MW a požiadavka na stojaci zdroj) významne obmedzili okruh potenciálnych poskytovateľov služby mFRR3 a viedli ku koncentrácii poskytovania tejto služby najmä na vodné elektrárne a dieselgenerátory. Takéto nastavenie znižuje diverzifikáciu zdrojovej základne z pohľadu: • primárnych energetických vstupov, • klimatických rizík, • dostupnosti palív, • cenovej stability, • aj prevádzkovej bezpečnosti. Posledné obdobie zároveň ukázalo zvýšenú citlivosť týchto zdrojov: • pri vodných zdrojoch na hydrologickú situáciu a extrémne suché obdobia, • pri dieselgenerátoroch na geopolitický vývoj, dostupnosť palív a cenové výkyvy. Zároveň sa ukázalo, že pri mimoriadnych situáciách môže dochádzať k potrebe regulačných zásahov a úprav cenových mechanizmov (január 2026 a situácia pri cene havarijnej výpomoci). Máme za to, že zníženie minimálneho výkonového limitu na ± 10 MW, umožnenie účasti bežiacich zariadení, a širšie zapojenie menších zdrojov, závodných energetík a strany spotreby, by významne prispelo k diverzifikácii zdrojov, zvýšeniu konkurencie, zníženiu koncentrácie trhu a zvýšeniu odolnosti systému mFRR3+/-. Rovnakú kvalitu poskytovania služby zabezpečuje certifikačný proces zdrojov, resp. blokov. Navýšenie technických limitov od 1.1.2025 preto vnímame ako opatrenie, ktoré neprímerane obmedzuje konkurenciu a vstup menších zdrojov na trh podporných služieb mFRR3. Sme pripravení viesť so SEPS, ÚRSO a ďalšími dotknutými subjektmi odborný, verejný dialóg.	Neakceptovaná Stanovenie parametrov pre osobitné produkty je výlučnou kompetenciou národných regulátorov (ÚRSO). Filozofia poskytovania služby mFRR3 ostáva nezmenená – slúži najmä na riešenie náhlych výpadkov veľkých výkonov, kde rozhoduje rýchla reakcia na zmenu výkonu. Je určená pre mimoriadne situácie a jej cieľom je okamžitá stabilizácia rozsiahlych výpadkov. Z tohto dôvodu sa požaduje, aby boli zariadenia pre túto službu vyhradené = stojaci stav, čím sa zabezpečí ich dostupnosť v kritických situáciách.

Vyjadrenie k pripomienkam:

Sumarizované znenie pripomienky:

Ku kapitole 8.1

Navrhujeme doplniť stratégiu o konkrétnejšie vyhodnotenie geopolitických a energetických rizík, na ktoré sa dokument odvoláva ako na jeden z hlavných dôvodov prijímaných opatrení.

Odôvodnenie

Stratégia uvádza ako hlavný cieľ: „identifikácia a zníženie rizík a neistôt súvisiacich doznievajúcimi dopadmi energetickej krízy a negatívnych vplyvov vojny na Ukrajinu na energetické trhy.“

Takáto formulácia sa však v stratégiách SEPS objavuje už viac rokov po sebe bez bližšieho vecného vyhodnotenia konkrétnych rizík, ich dopadov na jednotlivé typy podporných služieb ani bez posúdenia závislosti trhu PpS od konkrétnych energetických vstupov alebo technológií.

Zároveň návrh stratégie nereflektuje nové geopolitické udalosti a riziká, ktoré boli v čase prípravy dokumentu (máj 2026) už známe, vrátane eskalácie konfliktu na Blízkom východe (koniec februára 2026) a jeho potenciálnych dopadov na energetické trhy, dostupnosť energetických komodít a cenovú volatilitu v Európe.

Máme za to, že ak sa geopolitické a energetické riziká používajú ako jeden z hlavných argumentov pre strategické a regulačné rozhodnutia v oblasti PpS, mali by byť tieto riziká v stratégii konkrétnejšie analyzované a vecne vyhodnotené.

Vyjadrenie SEPS:

Čiastočne akceptovaná

Takáto komplexná analýza geopolitických vplyvov na energetické komodity by presahovala rámec dokumentu.

V prípade informácií o vojne na Ukrajine ide o opakovane uvádzanú skutočnosť v strategických dokumentoch, že toto riziko je evidované. Z vyššie uvedeného dôvodu bude aj táto už zmienená časť z dokumentu vypustená v celom rozsahu.